

## Yevmiye 13390

2016-03-13 21:56:20 +0200

Anaxagoras'a öldüğünde nasıl bir tören istediğini sormuşlar. Rivayet odur ki, okul çocuklarının bir ay tatil yapmasını istemiş. Çocukların halinden anlayan bir felsefeci.

Eski felsefecileri okurken, bazı zamanlar naifliklerine şaşıyorum. Misal, Eflatun'un devlet kurmaya kalkması. Kendi fikrine bu kadar güvenmesi hoşuma gidiyor. Asla bu kadar güvenle fikrimi savunamayacağım ama bir yandan da fikrinin aşağı yukarı uygulanamaz olduğunu bildiğimden, yaşadığı hayal (pardon, idea) dünyasına hayret ediyorum.

---

Sinoplu Diyojen'in İskender'in *senin için ne yapabilirim?* sorusuna verdiği cevap, İngilizce'de "ışığımdan çekilebilirsin\*" diye geçiyor. *Başka ihsan istemem* kısmı bizim felsefecilerin eklemesi.

İskender'in Hindistan'a vardığında anadan üryan, bir kayanın üstünde oturup gökyüzünü seyreden bir adamla karşılaştığı anlatılır. Adama *ne yapıyorsun* diye sormuş, adam da *hiçliği tecrübe ediyorum* demiş, *peki ya sen?*, *ben de dünyayı fethediyorum* demiş İskender. Sonra birbirlerinin aptallıklarına gülmüşler.

---

Lawrence Freedman, Strategy kitabında, Richard Betts isimli bir stratejistten, Churchill'in İkinci Dünya Savaşındaki direncinin stratejik olarak ne kadar manasız olduğunu aktarıyor. Churchill savaşıma devam kararı verdiğinde, Almanların Britanya adalarına çıkması veya hava savaşını kaybedeceğini bilmesi mümkün değildi. Almanlar, yeterince kaybı göze alıp, İngiltere'ye çıkarma yap-salardı ve işgal etselerdi, Amerika'nın savaşa girmesi de anlamını kaybederdi.

*The Man in the Iron Castle*'da, Amerika'nın Japonya'ya savaşı kaybetmesi ihtimali işleniyor. Peki Amerika hiç savaşa girmeden Almanlar Avrupa savaşını kazansaydı, yani 1941'e gelindiğinde savaş bitmiş olsaydı, ne olurdu? Buradan güzel bir roman çıkar aslında ama yazacak adam yok tabii.

---

Komplocular, komplolarında bir *geleceği bilen* bulmak zorundalar. Churchill'in

geleceği bildiğini söylemek zorundasın, neden devam ettiğini açıklamak için. Adam belki kuru inattan, herkeste bulunabilecek cinsten bir kuru inattan kaynaklanan motivasyonla teslim olmadı. Ama hayır, madem İngiltere Başbakanı olmuş, tabii ki geleceği biliyor olmalıydı, yoksa nasıl oldu da savaşı kazandı?

Komplocu mantığını bir defa öğrenince, aslında okuması çok sıkıcı hale geliyor. İnsanları eğlendirmek için komplo yazmak istiyorum ama memleketin içinde bulunduğu ahval ve şeraitten, fazlasıyla ciddiye alınacağından korkuyorum. Dalga geçsen geçilmez, ciddiye alsan alınmaz bir durum.

Twitter’da biri İstiklal Marşı’nın 571 hece, 1453 harften mürekkep olduğunu söylemiş. Harfleri saymadım ama heceleri sayması kolay, Kork-ma-sön-mez-bu-şa-fak-lar-da-yü-zen-al-san-cak, 14 hece. On kıta, her kıtada dört mısra, sonuncusunda beş mısra. Kırkbir mısra. Kırkbir çarpı ondört, 574. Hatırladığımı kadarıyla vezne uymayan bir mısrası yoktu. Uzun ve kısa hecelerdeki harf dağılımının benzer olduğunu kabul edersek de, toplam harf sayısı  $37 \times 41 = 1517$  ediyor. (Hepsini oturup sayacağımı mı sandınız?) Kur’an’ın 6666 ayet olduğu uydurması gibi, İstiklal Marşı’nın da 1453 harf olduğunu uydurabilirsiniz, uyar.

Buradaki asıl sorun tabii ki Mehmet Akif’in Rumi takvimin cari olduğu bir zamanda, miladi takvime göre *şifre* koyması. İstiklal Marşı’nın yazdığında miladi takvim kullanılmasına daha dört sene vardı.

Bir de, bu Hz. Akif edebiyatının komik tarafı. Adam aslında Efgani, Abduh, Reşid Rıza eksenini takip eden, bugün yaşasa hayli modernist bir müslüman olacakken, bizim tasavvuf ehlinin elinde keramet ve velayet sahibi olup evliyalaşmaya başladı. Elimizde ebcedle Safahat’a dalsak ne kerametler ve sırlar buluruz kim bilir. Hz. Akif diyorlar ya. Aleyhisselatüvesselam.